

ZELENÁ DO ŽIVOTA

DRAHUŠKOVO

Komunitné centrum Drahuškovo

Vybudovalo Občianske združenie Drahuška a my... www.drahuskovo.sk

Drahuška a my..., o. z.
Košická 56, 821 08 Bratislava
<http://www.drahuskovo.sk>
mail: drahuskovo@drahuskovo.sk
Tel. mobil: **0905 62 88 12**
Tel. kancelária: **02 507 02 676**

Realizačné pracovisko
Komunitné centrum
Drahuškovo
Drahuškovo 828, 916 16 Krajné
Tel. Drahuškovo: **032 321 99 32**

Každý sme v živote zažili niečo, každý máme v niečom skúsenosť... Komunitné centrum Drahuškovo získalo praktické skúsenosti v starostlivosti o osoby s autizmom a podobnými postihnutiami, ale aj s prácou s mladými dospelými z detských domovov, ktorí o nás pracovali a pracujú. A tak v publikácii nájdete skutočnosti a poznámky, ktoré sú užitočné pre domovákov na pozadí obrázkov, fotografií zo života tak ako ho žili u nás v Drahuškove. A preto radi odovzdáme naše skúsenosti.

Zažili sme, čo naši domováci vedia, čo nevedia. Čo sa naučili, v čom robia chyby. Zistili sme v praktickej skúsenosti akých veľkých chýb sa na počiatku svojho samostatného života dopúšťali. Aké sklamanie zažívali z neúspechov v práci, v hospodárení s peniazmi. Mnohým sme pomohli dostať sa z týchto ťažkostí a vyšvihli sa späť do aktívneho života. Ale zažili sme aj finančné a osobné krachy týchto našich priateľov. Zažili sme aké odhodlanie a nadšenie mali, keď chceli z detského domova, či potom z Drahuškova odísť a ako nedocenili svoje sily, nedocenili ťažkosti a nástrahy života. Keď prišli o všetky úspory a nakoniec stratili zamestnanie, alebo sa stali priam bezdomovcami a prespávali na niektorej železničnej stanici... osobne ich mnohých takých poznáme.

Ale naša skúsenosť nám dáva silu aj povinnosť ukázať na tieto chyby, aby sa ďalší poučili. Ako múdri ľudia vravia: „**len hlupák sa učí na vlastných chybách**“. Tak sa poučme na chybách tých predchádzajúcich, aby sme ich nerobili sami!

V tejto publikácii nájdete praktické rady, životné poznámky, ale aj stručné príbehy tých, ktorí sú naši priatelia a my sme zažili v Drahuškove ich životné osudy, z ktorých sa môžeme spoločne poučiť. **Nerobme chyby tam, kde už nemusíme.**

V texte nájdete základné poznámky a upozornenia, na čo si máte v živote dávať pozor:

POZOR - výstraha - toto nerob!

POZOR - buď opatrný

RADA - dobrá rada - poučenie...

ZELENÁ DO ŽIVOTA

DRAHUŠKOVO

ZELENÁ DO ŽIVOTA

DRAHUŠKOVO

Drahuškovo... zelená do života

AKO POMÁHAME DOMOVÁKOM

V záujme Komunitného centra Drahuškovo je naďalej rozširovať aj možnosti uplatnenia a vzdelanie mladých dospelých ľudí z detských domovov, ktorí tu pracujú na pozícii asistenta vychovávateľa. Drahuškovo po tri roky v rámci samostatných projektov (v rokoch 2014 - 2016) v intenzívnej spolupráci s Nadáciou J&T pomáhalo mladým dospelým z detských domovov, ktorí boli a sú v Drahuškove zamestnancami. Jednotlivé projekty podporené Nadáciou J&T umožnili zamestnanie týchto našich domovákov, absolvovanie viacerých kurzov, ako kurz kaderníčky, kurz ovládania krovinorezov a reťazových motorových píl, zváračského kurzu... Tieto aktivity a podpora zreteľne pomohli našim zamestnancom z detských domov v oblasti zvýšenia ich kvalifikácie, zručností, pracovnej erudície a celkového osamostatnenia sa v živote.

Podpora **Nadácie J&T** bola určená v rámci jej súčasných priorít na pomoc deťom a mladým dospelým z detských domovov. V tom sa jej priority plne stotožňujú aj s potrebou našej podpory pre našich domovákov a pomáhajú ako asistenti ostatným zamestnancom. Naším cieľom nie je, aby u nás zostali "do dôchodku", ale aby sa s našou pomocou aj oni "postavili na vlastné nohy", tak ako sa snažíme pomáhať našim kamarátom so zdravotným postihnutím.

Komunitné centrum Drahuškovo v spolupráci s Nadáciou J&T vytvorilo unikátny a neobvyklý model, ktorý by bolo veľmi prospešné opakovať, rozšíriť aj na iné miesta Slovenska.

Realizované projekty spolupráce Komunitného centra Drahuškovo a Nadáciou J&T naplnili obsah starého čínskeho príslovia: **"Ak chceš človeka nasýtiť nedaj mu rybu, ale nauč ho chytať ryby"**.

Úprimná vďaka Nadácii J&T za podporu a spoluprácu.

Milí priatelia

Nadácia J&T sa už desiaty rok snaží úspešne naplňať svoj cieľ, a to pomôcť tým, ktorí to naozaj potrebujú. Našou snahou je pomáhať tým najbezbrannejším a zároveň najzraniteľnejším - deťom, mladým ľuďom a starým ľuďom. Snažíme sa, aby naša pomoc bola adresná a zachovávala si dlhodobý efekt, preto sa Správna rada Nadácie J&T rozhodla podporiť občianske združenie „Drahuška a my ...“.

Naša úspešná spolupráca začala v roku 2007, kedy Nadácia J&T pomohla kúpou pozemkov v rámci realizácie projektu Drahuškovo – Domov komunitného bývania pre osoby s autizmom a podobnými postihnutiami. Následne sme sa rozhodli uzatvoriť s Drahuškovom dlhodobú spoluprácu a už tri roky finančne podporujeme projekt „Komunitné centrum Drahuškovo“, nakoľko pomoc mladým ľuďom z detských domovov je aj našim cieľom.

Naším mottom je „Nikto nie je zbytočný na tomto svete, kto uľahčuje bremeno iným“, a preto nás teší, že aj vďaka zanietеныm ľuďom v Drahuškove môžeme toto motto naplňať.

Mgr. Gabriela Cabanová
riaditeľka
Nadácia J&T

Dvořákovo nábrežie 10
811 02 Bratislava

Komunitné centrum Drahuškovo je unikátne zariadenie sociálnej starostlivosti na pomoc osobám s autizmom, kde príležitosť zamestnania získali aj mladí dospelí z detských domovov. Bolo vybudované vďaka obrovskej práci a iniciatívy mnohých zainteresovaných, veľkého množstva finančných prostriedkov, zahraničným grantom a podpore mnohých dobrých ľudí, donorov a sponzorov. Takto unikátne prepojenie medzi deťmi z detských domovov a ich zmysluplné pracovné naplnenie v podobe starostlivosti o zdravotne postihnuté osoby zatiaľ nikde na Slovensku nie je realizované. Komunitné centrum Drahuškovo je novo vybudované zariadenie na pomoc klientom s autizmom a inými podobnými postihnutiami. Toto zariadenie je v prevádzke od 1. 8. 2010. Svoju starostlivosť poskytuje desiatim osobám s autizmom a podobnými postihnutiami, ako aj umiestnenie desiatich osôb, ktorí boli v pobyte v detských domovoch a dostali príležitosť na ubytovanie a prácu v komunitnom centre tým, že sa stali asistentami vychovávateľov, ktorí pomáhajú v starostlivosti o mentálne postihnutých.

Čo bolo doteraz vybudované

Komunitné centrum Drahuškovo pozostáva z areálu v rozlohe 4,5 ha, dvoch samostatných budov - jednej na ubytovanie klientov a zamestnancov z detských domovov a druhej budovy ktorá slúži na pracovné činnosti v jednotlivých pracovných dielňach. Súčasťou komplexu sú aj hospodárske a technické budovy (garáž, pivnica, maštal pre ovce a poníky a iné zvieratá). Rozsiahly exteriér slúži na poľnohospodárske práce. Pre potreby ergoterapie je vybudovaná maštal pre kone a poníky.

Ako pracuje Drahuškovo

V prístupe k našim klientom s autizmom využívame teoretické vedomosti odborníkov, praktické skúsenosti rodičov s autistickými deťmi a konfrontujeme svoju činnosť a prístup s podobnými zariadeniami v zahraničí. V našej činnosti sa sústreďujeme len na zmysluplnú prácu, ktorá je využiteľná v bežnom živote. Dodržiavame základnú zásadu: „My našich klientov neopatrujeme my s nimi žijeme“.

Chránené dielne Drahuškovo

Unikátna príležitosť pre mentálne postihnutých predovšetkým pre osoby s autizmom na zaradenie do práce, na zmysluplné využitie životného priestoru prácou ktorá má zmysel. V Komunitnom centre Drahuškovo sú prevádzkované dielne pre trinásť zamestnancov so zdravotným postihnutím.

KTO JE DOMOVÁK

NAŠE DETI - NAŠI PRIATELIA

Komunitné centrum Drahuškovo nie je zmysluplným útočiskom iba pre autistov a ľudí s podobným postihnutím, ale i pre bývalých odchovancov detských domovov a to ako „Domov na polceste“. Mladí ľudia, ktorí ešte nedávno žili v detských domovoch v rôznych mestách Slovenska, sú teraz plnohodnotnou súčasťou Drahuškova a stali sa pomocníkmi našich kamarátov a pravou rukou našich zamestnancov. V predkladanej publikácii Vám predstavíme aj niektorých mladých ľudí, ktorí sa v Drahuškove učili / učia zmysluplne pracovať, hospodáriť so svojím zárobkom, spolupracovať so zdravými i hendikepovanými, slušne žiť, byť užitočnými...

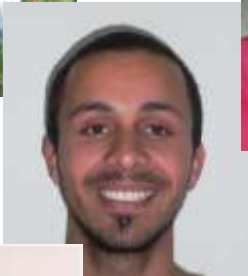
„Domovák“ sa nehovorí, ale my tieto „naše deti“ máme radi a žijeme v tak priateľskom, kolegiálnom vzťahu, že medzi nami je tento termín príjemný a nikoho neruší. A nakoľko všetci naši domováci sú v pracovnom zaradení asistentami vychovávateľov, tak ich medzi nami voláme viac „asistenti“.

Dverami Drahuškova prešlo veľmi veľa domovákov. Niektorí sa u nás „zastavili len na skok“, lebo zistili, že majú iné ambície, alebo chcú robiť celkom inú prácu. Dokonca niektorí tak krátko, že sme si ani nestačili uchovať ich fotografiu a zostali pre nás len spomienkou. Niektorí boli dlhšie - pobudli rok, či dva a niektorí u nás pracujú celú dobu od prijatia do zamestnania, teda celý čas existencie Drahuškova a pracujú doteraz. Niektorí si mysleli, že vonku „za bránami“ to bude lepšie, ľahšie, ale vo väčšine prípadov dopadli zle a často sa z nich stali bezdomovci. Boli aj takí, ktorí po takejto negatívnej životnej skúsenosti boli nakoniec k nám prijatí aj druhý raz. A tak sa z Komunitného centra Drahuškovo stáva skutočná komunita spolupracovníkov, priateľov partnerov, ktorí spolu zažili a zažívajú veľký kus spoločného života, vzájomne rozvíjajú svoje skúsenosti a poznatky. Sme však veľmi prekvapení, že získať domováka do Drahuškova, ktorý chce niečo robiť je veľký problém. Pretože napriek tomu, čo všetko môžu u nás získať sú dnes mladí ľudia „týmto svetom“ naučení, že lepšie by bolo nepracovať a mať sa dobre aj bez práce. To je veľký problém nielen Drahuškova, ale aj celej našej spoločnosti. Žiaľ, až na vlastnej škode potom pochopia, že to tak v živote nefunguje a sú potom veľmi sklamaní.

BOLI S NAMI

PRIATELIA, KTORÍ ŽILI A DOTERAZ PRACOVALI V DRAHUŠKOVE

BOLI S NAMI

PRIATELIA, KTORÍ ŽILI V DRAHUŠKOVE

ZO ŽIVOTA V DRAHUŠKOVE

VYOBRAZENIA V PUBLIKÁCIÍ

Celou touto publikáciou vás sprevádzajú vyobrazenia a **fotografie zo života v Drahuškove**. Ako naše deti, naši domováci, priatelia žili, pracovali a zabávali sa v Drahuškove. Zodpovedná práca sa strieda s kamarátskou zábavou a radosťou, ale tiež povinnosťami, zodpovednosťou.

Práca v Drahuškove prináša všetkým radostné chvíle ale aj nácvik pracovných činností, zodpovednosti a životné skúsenosti. A tak vidíme, ako plynie život v Drahuškove. A podľa fotografií je zrejmé, aký je pestrý...

ŽIVOTNÉ ZAMYSLENIE

ČO JE V NAŠOM ŽIVOTE DÔLEŽITÉ

- Všetko dobré, čo v živote kedy urobíme sa nám niekedy zase v dobrom vráti. Musíme žiť "pozitívne". V živote má zmysel len to, čo sme urobili dobré, čo sme urobili pre druhých. Každý dobrý skutok, ktorý vykonáme sa nám vždy vráti. Dobrým pocitom, dobrým činom, spravodlivosťou.
- Spravodlivosť je v živote najdôležitejšia. Vždy musíme byť spravodliví - kto nám koná dobro, musíme byť na neho dobrý.
- Nie je správne, aby sme sa nechali zneužívať. Nie je správne, aby sme sa nechali klamať. Ale potom ani my neklamme, snažme sa byť na ľudí priamy a poctiví. Veľmi skoro poznáme, kto je rovnako poctivý k nám a kto nás chce zneužívať.
- Spokojný človek je ten, čo je spokojný sám so sebou, ktorý je vnútorne vyrovnaný. Ak milujeme sami seba, tak máme šancu milovať aj ostatných ľudí.
- Je krásne žiť život tak, aby sme sa nikdy nemuseli hanbiť. Ani pred inými, ani pred sebou. Človek by nikdy nemal ľutovať toho, čo urobí. To znamená, že by sa mal správať tak, aby nikdy neľutoval to, čo spravil.
- Nie je dôležité, akú vieru vyznávame, keď sa správame tak, že nás majú ľudia radi. Načo by sme vraveli ako "veríme" a načo by sme sa ukazovali ako chodíme do kostola, keby sme žili tak, že si nás ľudia nevážia. Nerob iným to, čo nechceš aby ti robili oni!

NA ČO SI MUSÍME DÁVAŤ POZOR

BUĎME ROZVÁŽNI A OPATRNÍ

POZOR!

Môže byť horšie!

Vždy môže byť horšie. Vždy musíme byť pripravení na to, že nám bude ťažšie ako teraz. Musíme prežiť a bez finančných prostriedkov sa to nedá.

POZOR!

Nepomíňajte si peniaze, ktoré máte v Domove našetroené - bude horšie a budete ich potrebovať.

Všetci domováci po príchode do Drahuškova pomíňali postupne všetky peniaze, ktoré mali v Domove našetroené. Napriek tomu, ako sme ich varovali. Všetci toho nakoniec oľutovali, lebo im peniaze chýbali a keď potrebovali tak ich už nemali.

POZOR!

Nikto Vám nikdy zadarmo nič nedá. Neverte bankovým, alebo nebankovým ponukám pôžičiek.

Vždy na to doplatíte, nežite "na dlh". Snažte sa nepožičiavať a žite len tak, na čo máte. Každá banka a nebanková inštitúcia, ktorá Vám požičia žije z Vás - žije z toho čo Vám požičala. Vždy si svoje peniaze vyberie naspäť (aj s veľkou rezervou navyše) a na to vždy doplatíte.

POZOR!

Buďte veľmi opatrní na podozrivo lákavé ponuky

V Drahuškove sme pomáhali mnohým, ktorí naleteli na reklamné ponuky bánk a napožičiavali si veľa peňazí. Ale splácanie bolo nesmierne ťažké a vždy na to každý doplatil - každý prerobil. Dávajte si na to pozor. Buďte na ľudí dobrí, ale nenechajte sa oklamať.

KAPITOLA

1

RADY

Odchod z Domova - čo ďalej ?

Múdri ľudia vravia: "**keď sa najviac ponáhľaš tak spomaľ!**" Znamená to, že na to, čo potrebujeme v živote dôležité spraviť sa musím najviac zamyslieť nad tým dôležitým, musím si ujasniť svoje priority. Čo chcem v živote dosiahnuť.

Tipy

Na základe individuálnej dohody môžeš zostať v domove aj po dovriešení dospelosti (18 rokov) avšak najneskôr do veku 25 rokov. Ak máš o túto možnosť záujem, môžeš písomne požiadať domov, v ktorom sa nachádzaš, respektíve z ktorého odchádzaš. (Na toto máš nárok podľa zákona č. 305/2005 Zbierky zákonov, § 53, ods. 4c a 5 zákon nájdeš voľne dostupný na internete)

Za takúto možnosť buď vďačný a snaž sa ten čas využiť užitočne, aby si si do budúcnosti zabezpečil lepšie podmienky. Mnoho vecí možno ovplyvniť nemôžeš, ale mnoho vecí je len v твоjich rukách a často to nebýva tak, ako očakávame.

Prečo ja?

Možno cítiš krivdu, smútok, hnev, výčitky voči príbuzným, ktorí ťa do domova „umiestnili“, alebo jednoducho neboli schopní sa o teba postarať. Možno im svoj nepriaznivý osud dávaš za vinu. Ale to nie je správne, nikdy nemôžeme súdiť človeka, keď nepoznáme súvislosti pre ktoré musel urobiť čin, ktorý urobil. Nezabúdaj však, že práve začínáš. Nenechaj sa zviazať lenivosťou a myšlienkami, že nemôžeš nič ovplyvniť. Možno sa stalo v tvojom živote veľa nepríjemných vecí, ale dosiahnutím dospelosti máš šancu začať odznova vytvoriť si vlastnú budúcnosť. Je pravda, že nevrátiš čas, ale vždy zostáva veľa vecí, ktoré môžeš ovplyvniť.

Pamätaj, že **nikto ti v živote nedá nič zadarmo**. Pracovať musia všetci. A ak chceš niečo dosiahnuť, vyžaduje to sebadisciplínu a tvrdú prácu.

AKO SI NÁJŠŤ PRÁCU?

PRACOVAŤ ZNAMENÁ ŽIŤ

AKO SI NÁJŠŤ PRÁCU

Prácu si môžeš nájsť viacerými spôsobmi:

- odpovedať na inzerát uverejnený v novinách, na internete, oznamovacej tabuli, atď.
- navštíviť zamestnávateľa z vlastnej iniciatívy
- na odporúčanie známeho, kamaráta, atď.
- iné tipy - ponuka v televízii, rozhlase

Čo budeš potrebovať:

- **životopis** stručne sumarizuje tvoje vzdelanie a pracovné skúsenosti. Nemal by obsahovať veľa textu, mal by byť prehľadný a obsahovať iba stručne zhrnuté tie najdôležitejšie informácie.

- **motivačný list** môže obsahovať viac textu; informácie o tom, prečo ťa daná práca zaujala a čo od nej očakávaš; môžeš tu širšie opísať svoju motiváciu, zručnosti a skúsenosti. Text by však nemal byť príliš dlhý a vyčerpávajúci. Ak ťa pozvú na pohovor, znamená to, že prvý krok máš úspešne za sebou. Nezabudni prísť na čas a slušne sa obliecť. Zamestnávateľ sa ťa na pohovore spýta, prečo máš záujem o prácu, ako si ju predstavuješ, čo od nej očakávaš, takže bude dobré, ak si dopredu premyslíš, prečo sa o prácu uchádzaš.

Prijali ma a čo ďalej

Každý pracovný vzťah medzi zamestnancom a zamestnávateľom musí byť založený na zmluve, ktorú obaja podpíšu.

Tipy:

- Pozorne si prečítaj zmluvu
- Ak niečomu nerozumieš, spýtaj sa a nechaj si to vysvetliť
- NIKDY sa nespoliehaj na ústnu dohodu!
- NIKDY nepracuj bez platnej zmluvy
- Platná zmluva znamená, že bola podpísaná oboma stranami, so skutočným dátumom a na skutočné obdobie a každá strana dostala rovnaký originál tejto zmluvy - nenechaj sa oklamať.

Práca na čierno (teda bez riadnej evidencie zamestnávateľom)?

Určite nie!

Môže ti byť ponúknutá práca bez zmluvy hovorovo „na čierno“.

S týmto sa môžeš stretnúť najčastejšie pri robotníckych prácach, ktoré nevyžadujú veľkú kvalifikáciu, napríklad na stavbách, atď.

Niektorí zamestnávatelia to robia, aby sa vyhli odvodom, ktoré by za teba ako zamestnanca museli platiť. Niekedy ti môžu povedať, že bez zmluvy ti zaplatia viac. Môže sa to zdať výhodné, no ak to riskneš, si odkázaný len na ústnu dohodu a sľub niekoho, koho nepoznáš.

Zmluvy sú na to, aby chránili teba i zamestnávateľa. Bez zmluvy sa môže stať, že ti za robotu nezaplatia a nemôžeš s tým nič urobiť.

(príloha v nasledujúcich stranách - vzor - životopis, motivačný list)

Po odchode z domova budeš potrebovať **bývanie**. Je dôležité, aby si to začal riešiť aspoň pol roka až rok pred odchodom z domova, pretože sa ti môže stať, že na poslednú chvíľu sa ti nič nepodarí zohnať a môžeš skončiť na ulici. Nezabudni, že všetko má svoje **výhody aj nevýhody** a tieto by si si mal zvážiť. Píšeme o nich nie preto, aby sme ťa odradili, ale aby si bol informovaný a vedel, čo očakávať.

Aké sú možnosti?

- nájst' si podnájom ?
- kúpiť si byt ?
- bývať u príbuzných, rodiny, kamarátov ?
- nájst' si prácu s ubytovaním (napr. podniková ubytovňa) ?
- postačí zatiaľ nocľaháreň ?
- budem bývať v útulku ?
- vyhladáam domov na pol ceste ?

Ako najlepšie možnosti sa zdajú prvé štyri. Nocľaháreň, útulok či domov na pol ceste sú len prechodné riešenia a nemožno sa na ne dlhodobo spoliehať.

V **nocľahárni** môžeš iba prespať (väčšinou zadarmo), ak je voľné, ale ráno musíš odísť. Nemôžeš si tam nechať osobné veci a miesto sa nedá dopredu rezervovať. V jednej miestnosti môže spať viacero cudzích ľudí. Môžeš sa tam stretnúť s bezdomovcami, alkoholikmi, narkomanmi a kriminálnikmi. Toto riešenie by malo byť len výnimočne dočasné - nezaslúžiš si skončiť tu!

Za bývanie v **útulku** sa platí na základe ubytovacej zmluvy, ktorú podpíšeš na začiatku bývania. Konkrétne sumu by si si mal zistiť vopred, ešte kým si v detskom domove. Býva to približne 2€ na deň a platí sa vopred na celý mesiac teda mesačne budeš potrebovať minimálne 60€. Mal by si si zistiť, koľko majú voľných miest a prípadne si miesto rezervovať a osobne sa ísť pozrieť, ako to tam vyzerá. V útulku si môžeš navariť, oprat', ožehliť, osprchovať sa, ale platíš za to navyše. Všetko toto robíš sám a na vlastné náklady.

Ďalšia možnosť je, nájst' si **prácu s ubytovaním**. Takéto niečo umožňujú hlavne veľké výrobné firmy (napr. automobilky ako Volkswagen, Voderady, atď.). Niekde to môže byť zadarmo, inde za znížený alebo symbolický poplatok, ktorý ti budú strhávať priamo zo mzdy. Keď v tejto práci skončíš, automaticky prichádzaš o ubytovanie aj stravu, pretože ho poskytujú len svojim zamestnancom. Tým, že prestaneš byť zamestnancom takejto firmy, nebudeš ďalej môcť bývať v ich ubytovni, aj keby si bol schopný za toto ubytovanie ďalej platiť. Samozrejme, ako **odrazový mostík** by nocľahárne, útulky alebo ubytovne firiem mohli poslúžiť. Úroveň prostredia, vybavenie a obyvatelia, ktorých tu nájdeš, nemusia byť veľmi

motivujúce. Nenechaj sa tu odradiť ani na nič nahovoriť. Chvíľu tam môžeš bývať, kým si nenájdeš trvalú prácu a kým si nenašetriš peniaze. Potom sa poobzeráš po niečom lepšom. Vždy treba plánovať do budúcnosti.

Osobitne medzi týmito možnosťami stojí **ubytovanie u rodiny, príbuzných, známych či priateľov**. Osobitne preto, že môže byť založené len na dobrých (alebo niekedy zlých) vzťahoch a ústnom slove, ktoré môže kedykoľvek prestať platiť. Veľmi dobre si zväz s kým alebo ku komu pôjdeš bývať a aké máš s tými to ľuďmi vzťahy. Polož si otázku: môžem týmto ľuďom dôverovať? Môžem sa na nich spoľahnúť? Ak je to rodina, kvôli ktorej si v detskom domove skončil, veľkej pomoci a zlepšenia situácie sa nemusíš dočkať. Záujem takýchto príbuzných práve v dobe, keď odchádzaš z detského domova, môže byť falošný a môže sa stať, že ťa privítajú, len kvôli peniazom, ktoré dostaneš pri odchode z detského domova. Keby o teba mali *skutočný* záujem, v detskom domove by si vôbec nemusel byť. A napokon chceš skončiť v osade?

Ak sú to **kamaráti a známi**, daj si pozor, aby ťa nedostali do ešte horšej situácie, do dlhových a rôznych problémov. Môžu ti nasadiť ružové okuliare, nasľubovať rôzne veci, rýchly a ľahký zárobok, ale len do tej miery, ako sa im to hodí. Nezabúdaj, že ty si v tejto situácii nový a ten, kto ťahá za kratší koniec. Nezabúdaj, že ich nepoznáš dosť dobre, nevieš ako žijú. Bývať u známeho môže byť tiež len dočasné riešenie. Možno ti chvíľu dovoľia bývať zadarmo, ale ak budeš chcieť zostať dlhodobo, môžu chcieť, aby si aj ty prispieval do „spoločného rozpočtu“ alebo na nájomné.

Navyše, tvoji spolubývatelia (či už je to rodina, známi, kamoši, a pod.) môžu mať na teba rôzny vplyv. Môžu byť alkoholicy, drogoví závislí, kriminálnici. Prinajmenšom by to mohlo byť veľmi demotivujúce a dlhodobý život v takýchto podmienkach ťa skôr či neskôr stiahne dolu. Vstúpia ti myšlienku, že tam patríš, pretože nič viac nemáš ale to nie je pravda. Ak sa dostaneš do problémov (so zákonom, s drogami, alkoholom, ...) cesta hore bude ťažšia. Nezabúdaj, že vždy môže byť horšie, preto si váž príležitosti, ktoré sú ti ponúkané. Aj v tomto prípade platí, že ako odrazový mostík, ti takéto dočasné ubytovanie môže pre začiatok pomôcť, kým si nenájdeš trvalú prácu a vlastné bývanie.

Nájsť si podnájom alebo kúpiť si vlastný byt sú tie najideálnejšie možnosti, avšak môžu byť ťažšie dosiahnuteľné.

Netreba to ale vzdávať. Každý raz niekde začínal. Budeš potrebovať vytrvalosť a trpezlivosť. Ale nezabúdaj, že aj TY môžeš dosiahnuť to, čo ostatní a nič nie je nemožné, hoci sa ti to teraz môže zdať v nedohľadne.

Faktom je, že na **kúpu vlastného bytu** budeš potrebovať veľa peňazí. Ceny bytov sú v jednotlivých častiach Slovenska a mestách rôzne. Jednoizbový byt v Bratislave môže stať 70 - 80 tisíc eur, v menších mestách ako Banská Bystrica, Nitra, Martin to môže byť menej, napríklad 30 - 50 tisíc eur.

Možno ti práve napadlo, že si požičiaš. Áno, banky poskytujú pôžičky určené na kúpu bytu - takéto pôžičky sa nazývajú **hypotéky**. Hypotéka je špeciálny druh pôžičky určený na kúpu nehnuteľnosti. Banka ti požičia peniaze, za ktoré si kúpiš byt, ktorý si vyberieš, a následne ho budeš splácať banke po dobu 20 až 30 rokov.

Ak prestaneš splácať, o byt prídeš.

Avšak skôr než ti akákoľvek banka požičia takto vysokú sumu, najprv si preveria, či budeš schopný hypotéku splácať.

Overia si:

u tvojho zamestnávateľa, či pracuješ a ako dlho

či máš trvalý mesačný príjem

ako vysoký je tvoj mesačný príjem (vypočítajú, či budeš schopný splácať)

či máš dlhy alebo exekúciu (napríklad na zdravotnom alebo sociálnom poistení, na daniach, atď.)

či máš ďalšie pôžičky a či ich splácaš

Mesačná splátka hypotéky sa potom môže pohybovať od 300 do 600 eur mesačne podľa toho, aká je celková suma hypotéky. Musíš si uvedomiť, že k plateniu tejto sumy, ktorá sa časom môže meniť, sa zaväzuješ na najbližších minimálne 20 rokov.

Ak sa napokon predsa rozhodneš časom si kúpiť byt, dôležité je vedieť, že do veku 35 rokov máš podľa zákona nárok na štátny príspevok.

Jednoduchšie je zohnať si **podnájom**. Znamená to, že byt v ktorom budeš bývať, patrí niekomu inému (inej osobe alebo realitnej kancelárii) a za peniaze, ktoré budeš mesačne platiť, ti za určitých podmienok stanovených zmluvou dovolí v tomto byte bývať. Byty na prenájom bývajú väčšinou plne alebo čiastočne zariadené nábytkom a spotrebičmi ako sporák, rúra, chladnička, pračka, atď. Výhodou je, že v takomto byte môžeš bývať sám alebo s viacerými ľuďmi, môžeš tam bývať niekoľko mesiacov alebo niekoľko rokov všetko závisí od dohody s prenajímateľom avšak nikdy NIE ÚSTNEJ dohody!

Ako si nájsť podnájom?

Môžeš hľadať na internete (vyhľadáš napríklad kľúčové slová: „podnájom Bratislava“, „podnájom 1-izbový byt Myjava“, ...).

Medzi najlepšie stránky patria:

www.reality.sk

www.reality.sme.sk

www.topreality.sk

www.reality.bazos.sk

www.byty.sk

www.ringo.topky.sk

www.areality.sk

www.trh.sk

www.spolubyvajuci.sk

Keď nájdeš vhodný byt, s prenajímateľom podpíšeš **zmluvu**, v ktorej sa dohodnete na všetkých detailoch bývania, o výške mesačného nájmu, počte osôb, ktoré môžu v byte bývať, atď. Zmluvu si poriadne prečítaj! Musíš vedieť, čo podpisuješ. A to platí pri všetkých zmluvách. Ak podpíšeš niečo, s čím nesúhlasíš, alebo vieš, že v budúcnosti nebudeš vedieť dodržať, môžeš sa dostať do

problémov.

Výhodou podnájmu je, že ti poskytuje istotu a prechodné bývanie. V podnájme môžete bývať viacerí (podľa individuálnej dohody) a platenú sumu si rozdeliť: teda napríklad 400 eur mesačne za dvoj izbový byt si môžete rozdeliť dvaja až štyria.

Nikdy nechod' bývať s ľuďmi, ktorí nemajú prácu alebo sú závislí od alkoholu, drog, automatov, a pod. Môže sa stať, že ťa dostanú do dlhov, budeš musieť platiť za nich, alebo o všetko prídeš. Nespoliehaj sa na sľuby!

Zmluva o prenájme na čo sa sústrediť:

- výšku mesačnej platby (vrátane energií/bez energií)
- podmienky bývania (používanie priestorov, nábytku, spotrebičov, domový poriadok, kontroly zo strany prenajímateľa)
- podmienky ukončenia zmluvy (je uzatvorená na dobu určitú alebo neurčitú? za akých podmienok môže prenajímateľ s tebou ukončiť zmluvu? ako rýchlo sa musíš vysťahovať, ak sa tak stane?)

Nezabúdaj, že zmluva je určená nato, aby chránila teba aj prenajímateľa a musia sa ňou riadiť obe strany.

POZOR: Nikdy si nepožičiavaj od **Nebankových subjektov** tzv. **nebankoviek!** Sľúbia pôžičku v ľubovoľnej výške, bez udania účelu a bez potvrdenia o tom, že máš prácu a príjem ale nakoniec na to môžeš doplatiť. Nebankovky zvyčajne fungujú na princípe extrémne vysokých úrokov. Úroky sú cena samotnej služby pôžičky. Napríklad, pri pôžičke 500 Eur, budeš musieť splatiť 1000 Eur. Ak si banky overujú, či máš príjem, je to pre tvoje dobro. Overujú si, či budeš schopný splácať dlžnú sumu a vyhneš sa tak problémom.

... toto sú len naše doporučenia, ktoré vychádzajú zo skúseností, ako naši kamaráti naleteli na lákavé ponuky a potom ich u nás zástupcovia týchto finančných spoločností naháňali pre neplatenie, alebo ako boli sami vystavení

Ján Marko, Dlhá ulica 35, 907 01 Myjava

Vec:

Žiadosť o prijatie do pracovného pomeru

Dole podpísaný Ján Marko vás týmto žiadam o prijatie do pracovného pomeru na pracovnú pozíciu – pomocný kuchár.

Dňa 15.06.2016 som ukončil štúdium na OUI v Spišskom Štiavniku a získal výučný list v učebnom odbore pomocný kuchár.

Rád prijmem vaše pozvanie na osobný pohovor.

S pozdravom

(podpis)

V Myjave, 21.6. 2016

Priloha: **životopis**

ŽIVOTOPIS

Meno a priezvisko: Ján Marko

Dátum narodenia: 15.7. 1993

Bydlisko: Dlhá ulica 35, 907 01 Myjava

Telefón: 0911 563 789

Vzdelanie: Odborné učilište internátne Spišský Štiavnik,
odbor pomocný kuáčár, výučný list.

Pracovné skúsenosti: absolvent školy, v 3. ročníku po dobu
2 mesiace pomáhal hlavnému kuchárovi v učilišti.

Znalosti a schopnosti: práca s PC, internet, slušnosť a
snaživosť

Osobné záujmy: PC, hudba, šport

podpis:

V Myjave, 21.6. 2016

- 1. Odosielateľ** sem napíšeš adresu toho, kto list/balík odosiela. Ak posielaš ty, napíš sem svoju adresu.
- 2. Adresa pre vrátenie zásielky** je to adresa, na ktorú sa list/balík vráti v prípade, že sa ho nepodarí doručiť. Ak túto časť nevyplníš, nič sa nestane a v prípade nedoručenia bude pošta zaslaná naspäť na adresu odosielateľa bod 1. Túto adresu vyplňaš, len ak adresa vrátenia je iná než adresa odosielateľa.
- 3. Adresát** sem napíšeš adresu toho, komu list/balík posielaš.
Ak posielaš list/balík kuriérskou službou, kuriér bude môcť kontaktovať adresáta, ak uvedieš jeho telefónne číslo
- 4. Poistenie** vyplňaš vtedy, ak chceš svoju zásielku poistiť. Je to poistenie proti poškodeniu alebo strate zásielky, ktoré spôsobí pošta. Takéto zabezpečenie stačí použiť, ak ide o vyššie sumy peňazí, napríklad drahá dobieрка,... Za túto službu sa pripláca podľa poisťovanej sumy.
- 5. Dobierka** vyplňaš len vtedy, ak posielaš balík/list na dobiečku. Dobierka znamená, že adresát dostane tvoju zásielku až po zaplatení sumy, ktorú sem uvedieš. Milan Mrkvička teda bude musieť zaplatiť 44,50 €, aby mu pošta balík odovzdala. Túto sumu adresát zaplatí na pošte alebo kuriérovi pri doručení zásielky. Číslo je potrebné vyplniť tak, ako ho vidíš eurá a centy zvlášť a prázdne políčka preškrtni. Túto sumu napíš aj na zabalenú zásielku, pretože podací lístok ti zostáva. Políčka „na účet“ a „na adresu“.
Ak zaškrtnieš „na účet“, sumu dobiečky (v našom prípade 44,50€) pošta po zaplatení a doručení adresátovi pošta vloží na účet, ktorý sem uvedieš. V našom prípade Janko Hraško dostane sumu 44,50€ na svoj účet SK69 0900 0002 2211 1111 1111.
Ak zaškrtnieš „na adresu“, sumu dobiečky (44,50 €) po zaplatení a doručení adresátovi pošta pošle na tvoju adresu (adresu odosielateľa, ktorú si uviedol v bode 1) v podobe šeku. Tieto peniaze si budeš môcť vyzdvihnúť osobne na pošte.

7. Variabilný symbol je to číslo, ktoré je variabilné (mení sa), podľa adresáta. Pri osobných zásielkach a dobiečkach ho nemusíš vyplňať. Toto číslo slúži na identifikáciu tvojej zásielky a zistíš ho od adresáta.

Všetky informácie o službách a poplatkoch pošty zistíš buď osobne alebo na internete www.posta.sk

TIP: Na pošte je možné nechať si vystaviť aj výpis z registra trestov, ktorý môžu vyžadovať niektorí zamestnávateľia. Táto služba je na počkanie a platí sa za ňu malý poplatok (presnú sumu zistíš na stránke pošty).

The image shows a 'PODACÍ LÍSTOK' (posting slip) form from the Slovak Post. The form is filled out with the following information:

- Odosielateľ (Sender):** Janko Hraško, Hrašková ulica 10, 949 01 Nitra
- Adresa pre vrátenie zásielky (Return address):** (Empty)
- Adresát (Addressee):** Milan Mrkvička, Mrkvičová 12, 850 02 Bratislava
- Prílohy (Attachments):** (Empty)
- Platenie (Payment):** (Empty)
- Dobierka (Amount):** 40 50
- Variabilný symbol (Variable symbol):** SK69 0900 0002 2211 1111 1111
- Prílohy (Attachments):** (Empty)

Red circles and arrows point to the following fields:

1. Recipient address (Odosielateľ)
2. Return address (Adresa pre vrátenie zásielky)
3. Addressee name and address (Adresát)
4. Payment method (Platenie)
5. Amount (Dobierka)
6. Variable symbol (Variabilný symbol)
7. Postal code (Prílohy)

Ako vyplniť poštový poukaz

Poštový poukaz (nazývame ho aj "šek" slúži na platby prostredníctvom pošty, napr. platby poplatkov za nájomné, poisťné, pokuty, platby úradom). Vždy sa musí vyplňať modrým perom, niekedy nie červeným!

1. Sem uvedieš sumu, ktorú chceš zaplatiť a číslo účtu, kam majú peniaze prísť (nie svoje číslo účtu!). Ostatné voľné miesto okolo sumy preškrtnieš, aby tam nebolo možné nič dopísať. Variabilný a špecifický symbol pridávajú inštitúcie, ktorým posielaš peniaze. Nemôžeš si ho vymyslieť, musíš ich zistiť. Janko Hraško chce zaplatiť 50 eur Sociálnej poisťovni a tak sem napíše číslo účtu Sociálnej poisťovne ako aj variabilný a špecifický symbol, ktoré mu poisťovňa pridela.

2. Adresát - uvedieš, komu peniaze posielaš.

3. Odosielateľ si ty, preto uvedieš svoju adresu.

4. Predelovacia čiara, ktorá označuje miesto, kde pošta pretrhne tento poukaz. Ty nič netrhaj! Pošta ho rozdelí na dve časti: ľavá časť ti zostáva ako doklad o zaplatení (VŽDY si odkladaj) a pravá časť zostáva na pošte. Preto je údaje potrebné vyplniť 2X.

5. Sem napíšeš adresáta znovu (viď bod 9)

6. Táto časť nie je povinná. Do správy pre adresáta môžeš napísať krátky informačný text, napr. „splátka poisťného.“

7. Sem zapíšeš sumu a číslo účtu adresáta (v našom prípade 50€ a číslo účtu Sociálnej poisťovne), kam chceš peniaze doručiť. Ostatné voľné miesto preškrtnieš, aby tam nebolo možné nič dopísať.

8. Posielanú sumu sem napíšeš slovom. Ostatné voľné miesto preškrtnieš, aby tam nebolo možné nič dopísať. Centy sa píše číslicami.

9. Odosielateľ sem znovu napíšeš svoju adresu podľa vzoru. Políčka slúžia na oddelenie jednotlivých písmen kvôli lepšej čitateľnosti.

Banky, osobné účty, platby

V banke si môžeš zriadiť osobný účet, kde budeš mať uložené svoje peniaze a kam ti prídu peniaze, napr. od zamestnávateľa, príspevky, štipendium od školy, atď., alebo si tam môžeš vložiť peniaze sám, a to osobne v banke.

- Rôzne banky majú rôzne poplatky za vedenie účtu. Pred založením účtu si najskôr zisti aké poplatky budeš platiť - spýtaj sa priamo v banke alebo pozri na webovej stránke banky. Priemerný poplatok za vedenie účtu je 5€. - Banky poskytujú zľavy na vedenie účtu, napríklad pre mladých, pre študentov, atď. Bud' ti tento poplatok znížia alebo úplne odpustia, takže za účet nebudeš platiť. Možnosť zliav si tiež zisti pred založením účtu.

Bankomatová karta

Pri zriadení účtu dostaneš bankomatovú kartu, pomocou ktorej môžeš vyberať peniaze zo svojho účtu v bankomatoch. Každá karta má priradený PIN kód, ktorý ti dá banka, pri založení účtu. **PIN kód si zapamätaj a NIKDY ho nikomu neprezeráš** ani ho nezverejňuj (nepíš ho na internete, na Facebooku, nehoovor kamarátom). Za výber peňazí z bankomatu sa môže platiť rôzna suma (okolo 2-3 eur). Zvyčajne sa platí menej za výber z bankomatu tvojej banky, v ktorej máš založený účet. Podmienky týchto platieb sú rôzne a zisti si ich od banky pred založením účtu. **POZOR:** svoju bankomatovú kartu NIKDY nepožičiavaj, nikomu neprezeráš svoj PIN kód, nikdy ju nefoť!

Kartu môžeš použiť na bezhotovostné platby, napr. v obchode. Pri platení zadáš svoj PIN kód do terminálu. Nové karty umožňujú aj tzv. „bezkontaktné“ platby, teda zaplatíš len priložením karty k terminálu. Takéto platby bývajú obmedzené kvôli bezpečnosti pri strate karty. Podmienky obmedzení zisti vo svojej banke.

CVC2 kód: Na zadnej strane bankomatovej karty je trojmiestne číslo šikmým písmom slúži napríklad pri platbách cez internet. NIKDY HO neprezeráš a nezverejňuj spolu s číslom účtu, pretože môžeš prísť o všetky peniaze. Ak svoju bankomatovú kartu stratíš, OKAMŽITE to nahlás v banke (telefonicky alebo osobne). Banka túto stratenú kartu zablokuje a ten, kto ju nájde, ju nebude môcť zneužiť. Ak tak neurobiš, môžeš prísť o všetky súčasné aj budúce peniaze na účte.

Číslo účtu v banke

Samotné číslo účtu je jedinečné a označuje tvoj konkrétny účet. Nie je tajné a môžeš ho poskytnúť napríklad zamestnávateľovi.

Číslo účtu sa dá zapísať dvomi spôsobmi. Bud' ako IBAN - dlhé číslo, ktoré vidíš na podacom lístku, alebo v klasickom formáte. IBAN je novší, medzinárodný druh zapisovania a v budúcnosti sa bude používať len IBAN. Dovtedy môžeš používať oba formáty a znamenajú to isté. Ak poznáš svoje číslo účtu, ale nevieš z neho vytvoriť formu IBAN, spýtaj sa vo svojej banke, alebo použi online nástroj, ktorý tvoje číslo účtu „prepočíta“ do tvaru IBAN. Použi napríklad stránku Národnej banky Slovenska: <http://www.nbs.sk/sk/platobne-systemy/iban/vypocet-iban-pre-sr> alebo - keď napíšeš pôvodné číslo, tak každá vanka má na svojej internetovej stránke automatické vygenerovanie formátu IBAN z pôvodného čísla.

Nákupy a platby cez internet:

Pri platbách cez internet buď **vždy opatrný!** Daj si pozor, na akej stránke platbu zadávaš.

Pri platbe sa zadáva meno, adresa, číslo účtu, kód banky a CVC2 kód teda tvoje osobné a citlivé údaje.

Nikdy neuvádzaj svoje osobné údaje na podozrivých a nedôveryhodných stránkach, ktoré sa môžu vydávať za obchod, banku, atď.

Dôveryhodná stránka pri prihlásení a zadávaní osobných údajov prechádza do „**bezpečného režimu**“. Bezpečný režim webovej stránky zistíš podľa webovej adresy. Pri vstupe do bezpečného režimu, teda v momente, keď máš zadať číslo účtu, sa tzv. „http“ adresy zmení z <http://www.stranka.sk> sa zmení na <https://stranka.sk> a spravidla ozelenie.

Ak niečo platíš alebo kupuješ na internete a nie si si istý, či môžeš uviesť svoje číslo účtu, použi možnosť zaslania tovaru na dobierku teda za tovar zaplatíš pri jeho vyzdvihnutí.

Seriózne inštitúcie ako školy, úrady, atď. umožňujú zaplatenie sumy pomocou šeku (teda poštového poukazu) na pošte alebo osobne.

KAPITOLA

2

PRÍBEHY

Aby sme si mohli zobrať vzor - pozitívny, alebo negatívny, je dobré ak vieme ako to máme robiť, čo sú priority, čo je dôležité, čo je nevýznamné. V prvej časti príručky „Zelená do života“ sme sa dozvedeli o niektorých zásadách ako postupovať pri štarte do života po skončení pobytu v detskom domove.

V nasledujúcej druhej časti sa môžeme pozrieť na životné príbehy niektorých našich kamarátov v Drahúškove. Ukážeme vám odkiaľ sú, čím prešli. Budeme vidieť čo dokázali a čo sa im nepodarilo. Zoberme si príklad a nerobme chyby tých, ktorí zistili „ako sa to robiť nemá!“

Pohľad na osud našich kamarátov nie je vyjadrením toho, či sú dobrí, šikovní alebo múdri, či naopak. Je to len konštatovanie aktuálnej životnej situácie, zážitkov a možností, ktoré ovplyvňuje veľa iných skutočností.

Ale hlavne, dôvodom spísania týchto príbehov je pozretie sa na skutočnosti reálneho života tak, aby sme si všetci mohli odniešť ponaučenie ako sa to dá, čo treba spraviť, aby sme sa dostali k úspešnému koncu a ak sa niečo nepodarilo, tak si zoberme ponaučenie a nerobme také isté chyby.

KTO SÚ „DOMOVÁCI“

PREČO SME HLAVNE NAPÍSA LI TÚTO PRÍRUČKU

Sú to naši kolegovia, naši spolupracovníci a v Drahuškove pracujú ako asistenti pre zdravotne postihnutých. Vystriedalo sa ich u nás už veľa. Všetci dostali svoju príležitosť; pomáhali sme im. Niektorí odišli „na lepšie“, no väčšinou sa tak len domnievali a neskôr ich čakalo veľké sklamanie. Tým, ktorí s nami zostali a pracujú v Drahuškove, sú pre nás „naše deti“. Veľa toho nevedeli a pracovných skúseností mali máličko. Ale spoločne sa snažíme a navzájom si pomáhame. A výsledok? Do dnešného dňa sa toho nesmierne veľa naučili, získali veľa skúseností a svoju prácu ustoja.

No a potom vidíme chodiť po dvore a pracovať našich asistentov – Ingu, Moniku, Vasila či Nikol – ako so svojou drobnou konštrukciou vedú o dve hlavy vyššieho statného chlapa, klienta, a ako bábkoherci vedú klientov so slovami a pokynmi k pracovným činnostiam. A títo obrovskí „golemovia“ potom podľa ich pokynov zametajú lístie, odvážajú fúrik, natierajú chlieb nátierkou, ktorú práve pripravili, alebo čistia ovocie na olovrant.

Mladí z detských domovov, ktorí pracujú v Drahuškove ako asistenti, tu získali odborné vzdelanie – akreditovaný kurz inštruktora sociálnej rehabilitácie. V praxi to znamená, že sa oficiálne môžu starať o zdravotne postihnutých v Drahuškove.

V Drahuškove si uvedomujeme, že títo mladí ľudia to nemajú ľahké, život k nim často nebol priaznivo naklonený, a tak často potrebujú pomoc, rady alebo usmernenie starších a skúsenejších, pretože ich rodičia v tomto zlyhali, alebo nevládali. Radi im pomáhame, pretože vieme, že je to pre nich dôležité. Nemali rodinu a blízkych, ktorí by ich svojim príkladom naučili ako sa zorientovať v tomto komplikovanom svete, ako správne žiť, pracovať, zaobchádzať s peniazmi, nedostať sa do problémov. Boli by sme radi, keby sme takto pomohli v štarte do života aj ďalším. Avšak naše kapacity sú obmedzené, a preto sa o to radi pokúšame aspoň touto príručkou.

Komunitné centrum Drahuškovo sa snažilo a aj naďalej snaží pomáhať našim domovákovi. Preto zabezpečuje vzdelávacie kurzy podľa ich vlastného výberu.

V záujme Komunitného centra Drahuškovo je naďalej rozširovať možnosti uplatnenia a vzdelania tých, ktorí tu pracujú na pozícii asistenta vychovávateľa. Preto sme sa rozhodli pre opakované kolá kurzov zameraných na rozširovanie ich zručností pre budúce uplatnenie v živote. Kurzov sa zúčastnili niekoľkí asistenti. bolo umožnené splniť si sen a nastúpiť na akreditovaný zväračský kurz v Zväračskej škole ktorý Tomáš aj úspešne dokončil vrátane štátnych zväračských skúšok 089 v Novom Meste nad Váhom. Ten mu otvorí cestu k budúcemu zamestnaniu nielen na Slovensku ale i v zahraničí. Tomáš tiež absolvoval kurz krovinorezov a reťazových motorových píl.

Ďalšie dievčatá si zvolili podobné zameranie a navštevovali kurzy v piešťanskej pobočke školiaceho strediska Klenot. Po ukončení kurzu dostali príležitosť Nikol ako novo vyučená kozmetička a Ingrid kadernička. Ivan a Tomáš absolvovali kurz ovládania vysokozdvížnych vozíkov.

Naším cieľom nie je, aby u nás zostali "do dôchodku", ale aby sa s našou pomocou aj oni "postavili na nohy", tak ako sa snažíme pomáhať našim kamarátom so zdravotným postihnutím.

Mladí dospelí, ktorí pracujú v Drahuškove, pri nástupe absolvovali odborný kurz pod názvom „Vzdelávací kurz pre inštruktora sociálnej rehabilitácie“. Tento kurz je akreditovaný Ministerstvom práce a sociálnych vecí. V praxi to znamená, že získajú vedomosti, skúsenosti a oficiálne potvrdenie, že sú spôsobilí vykonávať túto prácu, v Drahuškove získajú prax a ak v budúcnosti odídu pracovať do iného zariadenia, certifikát aj získaná prax im zostanú platné.

Občianske združenie Drahuška a my... získalo platné rozhodnutie Ministerstva práce sociálnych vecí a rodiny na realizovanie odborného vzdelávania "Vzdelávací kurz pre inštruktora sociálnej rehabilitácie v podmienkach komunitného centra pre klientov s autizmom a podobnými postihnutiami" v rozsahu 150 hodín. Číslo záznamu potvrdenia o akreditácii MPSVaR SR: 35381/2012. Kurz akreditovaného vzdelávania prebiehal v samostatných cykloch teoretickej prípravy, praktických cvičení aj odbornej stáže. V praxi to znamená že všetci zamestnanci Komunitného centra Drahuškovo získali Osvedčenie o získanom vzdelaní s celoštátnou platnosťou vydávané podľa § 79 a § 86 a § 91 Zákona 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení Zákona 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov a podľa § 46 Zákona č. 71/1967 Zb.

Naši zamestnanci tak získali nadstavbové **odborné vzdelanie pre poskytovanie odbornej práce v zariadení sociálnej starostlivosti** a majú tak plnú kvalifikáciu na vykonávanie tejto práce kdekoľvek v krajinách Európskej únie.

Foto: kurzy - teoretické prednášky, praktické, vydávanie certifikátov:

Od svojich troch rokov bola v detskom domove v Spišskom Štiavniku. Po skončení základnej školy absolvovala Strednú odbornú školu vo Svite, ktorú ukončila záverečnou skúškou v učebnom odbore textilná výroba. Neskôr sa rozhodla rozšíriť svoje vedomosti a urobila si výučný list v odbore služby a domáce práce. Dnes Inga neudržiava žiadny kontakt so svojou rodinou a jej nevlastní súrodenci sú umiestnení v iných domovoch.

Inga vždy patrila k tým aktívnejším obyvateľom detského domova. Športovala (venovala sa atletike a loptovým hrám), pripravovala vianočné vystúpenia, súťažila v speve, tanci a súťažiach krásy. Zúčastňovala sa terapeutických aktivít (napr. muzikoterapia, dramaterapia), skúšala drôtikovanie, vyšívanie aj prácu s hlinou. Okrem toho v domove rada pomáhala tým mladším.

Do Komunitného centra Drahuškovo prišla ako jedna z prvých. O Drahuškove sa dozvedela od riaditeľky z detského domova, avšak o autizme nič nevedela a nemala skúsenosti s takouto prácou. Napriek tomu sa rozhodla ponuku prijať.

„Zo začiatku to bolo pre mňa ťažké. Bola som v novom prostredí a medzi novými ľuďmi. Ale zvykla som si. Keď som prišla do Drahuškova, absolvovala som 3-týždňové školenie, po ktorom som si bola istejšia tým, ako komunikovať s autistami. Okrem toho, vedúca odborná terapeutka a skúsenejšie kolegyně boli ku mne veľmi milé, povzbudzovali ma a dodávali mi odvalu. Dnes som za túto prácu vdáčná,“ hovorí Inga.

Inga je veľmi vnímavá a tým, že pomáha iným, sa snaží vrátiť starostlivosť a pomoc, ktorú sama dostala v detskom domove. Preto by aj v budúcnosti chcela pracovať v oblastiach, kde by bola nápomocná. Za takú považuje prácu s deťmi či prácu čašníčky.

Po príchode do Drahuškova sa neprestala venovať spevu. Vo voľnom čase je ochotná pomáhať v dielňach, v ktorých sa učia a pracujú autisti. Samu seba považuje za priateľskú. Ak si s niekým začne dobre rozumieť, ťažko znáša odlúčenie. Ale dokáže sa aj veľmi nahnevať. *„Vtedy sa s tým človekom vôbec nerozprávam a dokážem tak vydržať dosť dlho.“* Zároveň tiež priznáva, že jej hnev je neraz prchký a zbytočne dlhý. *„Nahnevám sa zväčša vtedy, keď ma niekto upozorní na moju chybu pri práci alebo v správaní. Ale keď neskôr nad jeho slovami ďalej premýšľam, často musím priznať, že má vlastne pravdu a svojou radou mi chcel dobre.“*

Inga si v Drahuškove našla priateľa / kolegu, s ktorým prežili mnoho pekných chvíľ a sú priatelia aj naďalej.

- 1. Odkiaľ pochádzaš a z akého DeD si prišla?** Pochádzam z Košíc a do Drahuškova som prišla z DeD Spišský Štiavnik.
- 2. Aká bola tvoja rodina ?** Svojich pokrvných rodičov poznám. Keď sme boli s bratom malí, mama veľmi pila, otec ju opustil a našiel si druhú ženu. Mama sa nebola schopná o nás postarať. V 3 rokoch som bola umiestnená v diagnostickom zariadení, od 5 rokov v detskom domove.
- 3. Aké máš vlastnosti, ako by si sama seba opísala?** Som komunikatívna, mám rada svojich priateľov a rada športujem. Občas dokážem byť veľmi tvrdohlavá.
- 4. Kedy si prišla do Drahuškova? Ako sa ti tu páči, aký máš postoj ku klientom, zamestnancom, aktivitám v Drahuškove?** Do Drahuškova som prišla v auguste 2011. Som vďačná, že mám prácu. Klientov mám rada, snažím sa im porozumieť, ich svet je odlišný ako ten náš. Mám rada všetkých zamestnancov ktorí tu pracujú, snažím sa s nimi vychádzať. Sú tak trochu ako naši vychovávateľa, snažia sa nám radiť a pomáhať. Veľmi ma baví práca okolo Drahuškova, najmä kosenie a kálanie dreva. Rada však chodím i do keramickej dielne pracovať s hlinou.
- 5. Čo si sa v Drahuškove naučila a ako to využiješ v budúcnosti?** Naučila som sa pracovať s ľuďmi s autizmom, šetriť peniaze a hospodáriť s nimi.
- 6. Čo by si chcela v budúcnosti robiť? Aké máš plány?** Chcem sa osamostatniť, zabezpečiť si vlastné bývanie. Bavila by ma práca čašníčky.
- 7. Je niečo, čo by si chcela odkázať iným mladým ľuďom v detských domovoch?** Vyskúšať si prácu v Drahuškove je veľmi dobrá príležitosť, ak máte tú možnosť, treba ju využiť. Práca s postihnutými ľuďmi človeka veľa naučí. Netreba sa tejto práce báť a vzdať to hneď v prých dňoch.
- 8. Niečo, čo by si chcela odkázať Drahuškovu?** Som rada, že si ma v Drahuškove pre túto prácu vybrali. Naučila som sa vážiť si prácu, peniaze. Našla som si tu priateľa a som rada, že som tu mohla stráviť celých 5 rokov, v dobrom aj v zlom.

Lukáš sa narodil v Michalovciach (má 23 rokov) kde žil aj v detskom domove a vyučil sa tam za kuchára čašníka. Po skončení školy žil v sociálnom zariadení Dorka n.o. v Košiciach. V snahe osamostatniť sa predával časopis Nota Bene. Neskôr sa dostal k ponuke pracovať v Drahuškove, kde zotrval jeden rok, avšak veľmi túžil po osamostatnení, a tak odišiel pracovať do automobilky v Trnave.

No jeho plány nevyšli. Po 2 mesiacoch ho prepustili, prišiel o všetky dovtedy našetrené peniaze a stal sa z neho bezdomovec. Keď sa ocitol na ulici, bola práve zima. Bola mu zima a on zostal na ulici. Takmer nespál, lebo sa hanbil ísť na stanicu. A keďže v Drahuškove bol predtým veľmi zodpovedný, dostal druhú šancu vrátiť sa späť. Dnes je za to veľmi vďačný.

Svojej práci sa venuje veľmi zodpovedne, pozoruje ostatných a v pomoci kamarátom reaguje vnímavo. Je veľmi poriadkumilovný a samostatný pracovník. Snaží sa pochopiť klienta a porozumieť jeho potrebám. Dodržiava pracovnú disciplínu, máva veľmi vyhranený názor, ktorý si obhajuje a snaží sa ho v prospech klientov aj presadiť. Má veľmi vyvinutý cit pre spravodlivosť.

Kontakt so svojou rodinou odmieta. Má rád hudbu, hip-hop, spieva a hrá volejbal. Chcel by sa osamostatniť, no zatiaľ nevie ako, a tak si odkladá peniaze. Pomoc od iných neočakáva, rád by to dokázal sám, ale ešte nevie ako to dosiahne.

Verí, že v Drahuškove získa skúsenosti. Zamestnanci sú preňho oporou, pretože mu radia a pomáhajú nie len v pracovných veciach, ale aj veciach praktických, ktoré sa týkajú osobnejších záležitostí.

Lukáša veľmi zaujíma doprava, najmä vlaky a musíme povedať, že o vlakoch vie snád' naozaj všetko.

V týchto dňoch získava Lukáš nanovo presvedčenie, že by sa mohol znovu osamostatniť a uvažuje o odchode z Drahuškova. Už je z veľkej časti poučený, tak veríme, že tentoraz bude opatrnejší na „kamarátov“, ktorí by ho pripravili o jeho úspory, tak ako sa mu stalo po prvom odchode z Drahuškova.

Budeme mu držať palce a ak bude potrebovať tak aj pomáhať.

1. Odkiaľ pochádzaš a z akého DeD si prišiel?

Pochádzam z Prešovského kraja z Lipian a prišiel som z DeD Michalovce.

2. Aká bola tvoja rodina?

Svojich rodičov poznám. Do domova som sa dostal preto, že sa rodičia o mňa nedokázali postarať. Doma sme žili v katastrofálnych podmienkach a mňa ako dieťa veľmi zanedbávali.

3. Aké máš vlastnosti, ako by si sám seba opísal?

Som samotár, nevyhľadávam spoločnosť, napriek tomu som komunikatívny. Rád klamem a vymýšľam si vlastné príbehy. Veci, ktoré ma zaujímajú si dokážem podrobne naštudovať. Mám reálny pohľad na svet, neberiem nič na ľahkú váhu.

4. Kedy si prišiel do Drahuškova? Ako sa ti tu páči, aký máš postoj ku klientom, zamestnancom, aktivitám v Drahuškove?

Do Drahuškova som prišiel v decembri 2012. Práca sa mi celkom páči. Myslím si, že postoj ku klientom mám dobrý, naučil som sa s nimi pracovať a porozumieť im. Rád sa s nimi rozprávam. So zamestnancami si vychádzam dobre, mám však rád len niektorých, pretože si ľudí vyberám. Veľmi rád pracujem v kuchyni a baví ma aj práca s hlinou v keramickej dielni.

5. Čo si sa v Drahuškove naučil a ako to využiješ v budúcnosti?

Naučil som sa pracovať s ľuďmi s autizmom a podobnými postihnutiami, naučil som sa tvorivo pracovať s hlinou.

6. Čo by si chcel v budúcnosti robiť? Aké máš plány?

Chcem sa osamostatniť, nájsť si vlastné bývanie (najlepšie v Bratislave). Chcel by som pracovať v hoteli ako chyžný, v turistických ubytovniach alebo v kuchyni. Mojim snom je však venovať sa doprave.

7. Je niečo, čo by si chcel odkázať iným mladým ľuďom v detských domovoch?

Nech sa vzdelávajú v oblasti, ktorá ich baví a zaujíma, nech ku škole nie sú ľahostajní! Ukončenie školy a získanie výučného listu či maturity je na trhu práce veľmi dôležité.

Len tak budete môcť robiť to, čo vás naozaj baví.

8. Niečo, čo by si chcel odkázať Drahuškovu?

Ďakujem Drahuškovu, že som mohol spoznať svet autizmu a dozvedieť sa, čo autizmus znamená. Ďakujem, že som mal zabezpečenú dobrú stravu (vdďaka tomu aj priberám), ubytovanie a prácu.

Obaja bratia - dvojčky Tomáš a Ivan pochádzajú z Vrbova a majú 22 rokov. Vyrastali v detskom domove v Špišskej Teplici.

Ivan sa vyučil ako murár. Po odchode z detského domova odišiel do Domova na pol ceste vo Veľkom Slavkove. Privyrábal si rôznymi pomocnými murárskymi a výkopovými prácami. Z Veľkého Slavkova prišiel do Drahuškova. Ivan sa nerozlučne viaže so svojim bratom, dvojčaťom, Tomášom.

Chlapci v podstate stále idú spoločnou životnou cestou, a tak obaja prišli aj naraz do Drahuškova. Bola to zároveň ich podmienka a my sme ju akceptovali.

Prioritne sa, rovnako ako Tomáš, fixuje na práce skôr v exteriéri, ktoré vyžadujú manuálnu a technickú zručnosť. Vynikajú v práci so strojmi, technickými a údržbárskymi prácami a obaja pomáhajú v prácach okolo údržby Drahuškova. Rovnako plnohodnotne sa však venujú aj starostlivosti o klientov. Obaja by si radi našli prácu v priemyselnej oblasti, no zatiaľ sa im to nepodarilo.

Ivan a Tomáš ako bratia idú spolu životom „plece pri pleci“ a tak sa mnohokrát spoločne uchádzali o nové zamestnanie mimo Drahuškova. Nepodarilo sa im to, lebo napríklad výber do strážnej služby, kam chceli ísť pracovať bol tak prísny, že ich nevybrali.

Ivan aj Tomáš absolvovali kurz ovládania vysokozdvížných vozíkov v Novom Meste nad Váhom s platným certifikátom, čím sa zvýšili ich možnosti na prípadné uplatnenie v tejto oblasti práce.

Obaja si ale zarobili na vodičský preukaz, získali vodičské oprávnenie a kúpili si spolu ojazdené staré auto. To sa im podarilo rozbiť a tak si kupovali druhé - ešte staršie. Budeme im teda držať palce aby sa poučili.

1. Odkiaľ pochádzaš a z akého DeD si prišiel?

Pochádzam z Vrbova pri Kežmarku a prišiel som z DeD Spišský Štiavnik.

2. Aká bola tvoja rodina?

Na svojich rodičov si nespomínam. Do detského domova som sa dostal vo svojich 3 rokoch spolu s bratom.

3. Aké máš vlastnosti, ako by si sám seba opísal?

Som spoločenský, priateľský. Nemám rád konfliktné situácie.

4. Kedy si prišiel do Drahuškova? Ako sa ti tu páči, aký máš postoj ku klientom, zamestnancom, aktivitám v Drahuškove?

Do Drahuškova som prišiel v auguste 2014. Práca ma baví, mohla by byť však lepšie docenená. Klientov vnímam ako ľudí, ktorí potrebujú našu pomoc. Rád sa im venujem a spoznávam ich svet. Od zamestnancov si beriem príklad, neraz ich požiadam o radu. Rád chodím do keramickej dielne, baví ma najmä práca s hlinou.

5. Čo si sa v Drahuškove naučil a ako to využiješ v budúcnosti?

Naučil som sa lepšie porozumieť ľuďom s autizmom, vážiť si prácu, peniaze a ich hodnotu. Taktiež neplytváť s jedlom. Vďaka tejto práci som sa popri Drahuškovu naučil šoférovať traktor.

6. Čo by si chcel v budúcnosti robiť? Aké máš plány?

Dôležité je nájsť si dobrú prácu, ktorá ma dokáže uživiť.

7. Je niečo, čo by si chcel odkázať iným mladým ľuďom v detských domovoch?

Aby sa nebáli nových príležitostí, nebáli sa povedať svoj názor, veľmi dôležitá je komunikácia. Aby si vážili peniaze a naučili sa s nimi správne hospodáriť.

8. Niečo, čo by si chcel odkázať Drahuškovu?

Ďakujem, že mi Drahuškovo dalo možnosť pracovať, spoznať nových ľudí, získať nových priateľov.

Obaja bratia - dvojčičky Tomáš a Ivan pochádzajú z Vrbova a majú 22 rokov. Vyrastali v detskom domove v Špišskej Teplici.

Tomáš sa vyučil. Po odchode z detského domova odišiel do Domova na pol ceste vo Veľkom Slavkove. Privyrábal si rôznymi pomocnými murárskymi a výkopovými prácami. Z Veľkého Slavkova prišiel do Drahuškova. Tomáš sa nerozlučne viaže so svojim bratom, dvojčaťom Ivanom.

Tomáš je len o pár minút mladší než Ivan. Chlapci v podstate stále idú spoločnou životnou cestou, a tak obaja prišli aj naraz do Drahuškova. Bola to zároveň ich podmienka, čo sme akceptovali.

Prioritne sa, rovnako ako Ivan fixuje na práce skôr v exteriéri, ktoré vyžadujú manuálnu a technickú zručnosť. Vynikajú v práci so strojmi, technickými a údržbárskymi prácami a obaja pomáhajú v prácach okolo údržby Drahuškova. Rovnako plnohodnotne sa však venujú aj starostlivosti o klientov. Obaja by si radi našli prácu v priemyselnej oblasti, no zatiaľ sa im to nepodarilo.

Ivan a Tomáš ako bratia sa mnohokrát spoločne uchádzali o nové zamestnanie mimo Drahuškova. Nepodarilo sa im to, lebo napr výber do strážnej služby, kam chceli ísť pracovať bol tak prísny, že ich nevybrali.

Tomáš s bratom Ivanom absolvovali kurz ovládania vysokozdvížných vozíkov v Novom Meste nad Váhom s platným certifikátom, čím sa zvýšili ich možnosti na prípadné uplatnenie v tejto oblasti práce.

Obaja si ale zarobili na vodičský preukaz, získali vodičské oprávnenie a kúpili si spolu ojazdené staré auto. To sa im podarilo rozbiť a tak si kupovali druhé - ešte staršie. Budeme im teda držať palce aby sa poučili.

1. Odkiaľ pochádzaš a z akého DeD si prišiel?

Pochádzam z Vrbova pri Kežmarku a do Drahuškova som prišiel z DeD Spišský Štiavnik.

2. Aká bola tvoja rodina?

Spolu s bratom sme bývali u otca. Na spolužitie s ním si však nepamätám, do detského domova nás dal ako 3 ročných, pretože nemal peniaze na našu výchovu. S mamou som sa stretol len raz vo svojich 17 rokoch.

3. Aké máš vlastnosti, ako by si sám seba opísal?

Som veľmi tichý, nerád sa zoznamujem s novými ľuďmi. Myslím si, že som dôveryhodný. Veľmi rád počúvam hudbu a rád pracujem vonku kosím, kálam drevo, starám sa o zvieratá, rád sa učím nové veci od nášho hospodára v Drahuškove.

4. Kedy si prišiel do Drahuškova? Ako sa ti tu páči, aký máš postoj ku klientom, zamestnancom, aktivitám v Drahuškove?

Do Drahuškova som prišiel v auguste 2014. S prácou som spokojný a som za ňu vďačný. Našich klientov beriem takých akí sú, svet autizmu je veľmi zaujímavý a nie raz sa mu snažím lepšie porozumieť. Zamestanci mi idú príkladom, často si od nich nechám poradiť a aj vďaka nim naberám nové skúsenosti či už v pracovnom, alebo v súkromnom živote. Každodenné aktivity ma bavia, len v keramickej dielni sa neviem nájsť.

5. Čo si sa v Drahuškove naučil a ako to využiješ v budúcnosti?

Naučil som sa pracovať s ľuďmi s autizmom, lepšie rozumiem ich svetu, čo všetko práca s nimi obnáša. Naučil som sa viac komunikovať, čo sa mi do života bude veľmi hodiť.

6. Čo by si chcel v budúcnosti robiť? Aké máš plány?

Chcel by som sa úspešne zaradiť do bežného života, nájsť si dobrú prácu. Mojim snom je pracovať na farme.

7. Je niečo, čo by si chcel odkázať iným mladým ľuďom v detských domovoch?

Aby pre seba začali robiť niečo dobré, prospešné, aby sa snažili a spoliehali sa len sami na seba. Aby sa nevzdávali ani vo chvíľach, kedy to bude pre nich ťažké, vždy treba ísť za svojím cieľom.

8. Niečo, čo by si chcel odkázať Drahuškovu?

Ďakujem Drahuškovu, že som dostal šancu pracovať, dostal som možnosť naučiť sa veľa nových vecí, spoznať nových priateľov. A najmä za to, že ma posunulo vpred a prinútilo ma na seba pracovať.

Lucia prišla na základe odporúčania Ingy, predtým pracovala ako čašníčka, chcela vyskúšať novú prácu, práca ju bavila, chcela si urobiť kurz opatrovateľky, ale keď zistila, že sa finančne nikam neposunie a plat nepostačoval jej predstavám o budúcnosti, tak sa rozhodla hľadať si opäť prácu ako čašníčka.

Takže Lucka pracovala v Drahuškove len pol roka, robila prácu perfektne, bola veľmi šikovná. A tak sme museli s lútosťou akceptovať, že podala výpoveď a odišla pracovať inde - odišla do Českej republiky. Lucia mala veľmi dobrý rozhľad a poznala situáciu a svoje možnosti - hlavne to, že bola veľmi pracovitá, rozhladená a na nikoho sa nespoliehala.

Teraz pracuje v Znojme ako čašníčka, má prenajatý jednoizbový byt. Je spokojná.

1. Odkiaľ pochádzaš a z akého DeD si prišla?

Pochádzam z Popradu a prišla som z DeD Spišský Štiavnik.

2. Aká bola tvoja rodina?

Bývala som spolu s bratom, mamou a babkou. Mama sa psychicky zrútila a nedokázala sa o nás viac starať. V 10 rokoch som bola umiestnená do detského domova. Otca som spoznala až v 14 rokoch, keď bol vo väzení. V 16 rokoch mi mama zomrela.

3. Aké máš vlastnosti, ako by si sama seba opísala?

Som sebavedomá, vždy idem za svojim cieľom. Nebojím sa ísť svojou vlastnou cestou, nebojím sa žiadnej práce.

4. Kedy si prišla do Drahuškova? Ako sa ti tu páči, aký máš postoj ku klientom, zamestnancom, aktivitám v Drahuškove?

Do Drahuškova som prišla v marci 2016. Veľmi sa mi tu páči, je tu krásna príroda. Klientov vnímam ako ľudí, ktorí sú na tomto svete, aby si oddýchli. Treba im však aj pomáhať. Zamestnanci mi vždy pomôžu, poradia. Vnímam ich ako pomoc v živote, dokážu ma usmerniť v mojom konaní, veľa sa od nich učím. Mám rada prechádzky v prírode, hudobnú a vzdelávacie aktivity, kde môžeme podporovať rozvoj našich klientov.

5. Čo si sa v Drahuškove naučila a ako to využiješ v budúcnosti?

Naučila som sa inak vnímať ľudí s postihnutím, brať ich takých, akí sú. Naučila som sa vážiť si to, čo mám a najmä byť trpezlivá.

6. Čo by si chcela v budúcnosti robiť? Aké máš plány?

Chcela by som sa starať o ľudí, ktorý si nedokážu pomôcť sami. Najlepšie však inde ako na Slovensku, kde je takáto práca nedocenená.

7. Je niečo, čo by si chcela odkázať iným mladým ľuďom v detských domovoch?

Hlavne aby sa nebáli, pretože život sa s nikým hrať nebude. Komunikujte s ostatnými, buďte spoločenský, príležitosť, ktorá vám vojde do cesty ihneď zoberte. Aj keď spadnete na dno, znova vstaňte a pokračujte ďalej.

8. Niečo, čo by si chcela odkázať Drahuškovu?

Ďakujem, že som tu mohla pracovať, učiť sa, spoznávať, získavať. Ďakujem zamestnancom Drahuškova, že ma toho veľa naučili, posúvali ma vpred a mohla som si z nich brať príkad.

Od detstva žila v domove v Michalovciach, má 23 rokov. Jej rodina žije na Východnom Slovensku, ale nestretáva sa s ňou. Po skončení základnej školy absolvovala učilište v odbore opatrovateľská starostlivosť, má rada spev, tanec ale aj šport.

Monika prišla do Drahuškova medzi prvými zamestnancami. Zo začiatku ju prekvapilo, že sa bude starať o klientov s autizmom a zároveň ju to dojalo. Rada sa stará o tých, ktorí to potrebujú, je veľmi citlivá a vnímavá, takže na klientov si rýchlo zvykla a pomáha im rada. Vďaka svojej empatii sa vie vcítiť do potrieb a želaní klientov; komunikuje a pracuje s nimi veľmi citlivo.

Rada pomáha všetkým bez ohľadu na to, či má práve službu alebo nie. Vo svojej práci je veľmi rozhodná, rada chodí dobrovoľne do kuchyne a pomáha kuchárkam. Rada dobrovoľne spraví aj prácu, ktorú nemusí. Vždy je ochotná podať pomocnú ruku, ak niekto potrebuje. Váži si, že sa o ňu starali a pomáhali jej v detskom domove, a preto teraz aj v budúcnosti chce pomáhať a starať sa o tých, ktorí potrebujú pomoc.

Monika je veľmi poriadkumilovná, má všade veľmi rada poriadok, ochotne a rada upratuje. Veľmi často chodí do kuchyne pomáhať kuchárkam a taktiež je schopná sama vydávať stravu a urobiť v kuchyni poriadok. Je veľmi kamarátska. Má veľký zmysel pre spravodlivosť, dodržiavanie dohovorov a pravidiel. Vždy ochotne pomôže tomu, kto to potrebuje, stará sa o zvieratká v Drahuškove.

1. Odkiaľ pochádzaš a z akého DeD si prišla?

Pochádzam z Remeckých Hamrov a do Drahuškova som prišla z DeD Michalovce.

2. Aká bola tvoja rodina?

S mamou som sa po prvýkrát stretla v 18 rokoch. Na moje detstvo si nespomínam, dozvedela som sa len toľko, že sa rodičia rozviedli a mama sa o mňa nedokázala postarať.

3. Aké máš vlastnosti, ako by si sama seba opísala?

Som pracovitá, mám rada poriadok. Niekedy som nerváčka, viem si povedať svoj názor. Priateľov si dôsledne vyberám. Mám rada futbal a hudbu.

4. Kedy si prišiel do Drahuškova? Ako sa ti tu páči, aký máš postoj ku klientom, zamestnancom, aktivitám v Drahuškove?

Do Drahuškova som prišla v auguste 2010, práca ma baví. Klientov mám veľmi rada, viem ich pochopiť, vždy sa im snažím pomáhať, i keď niekedy našu pomoc odmietajú. Snažím sa meniť ich zlé myšlienky na tie dobré. Vnímam ich ako seberovných. Určitých zamestnancov si veľmi vážim, tak ako sa ja môžem spoľahnúť na nich, tak sa oni môžu spoľahnúť na mňa. Veľmi ma baví udržiavať v Drahuškove poriadok a taktiež si dobre zatancovať, či zaspievať na hudobnej aktivite. Nemám však rada prechádzky.

5. Čo si sa v Drahuškove naučila a ako to využiješ v budúcnosti?

Naučila som sa rozumieť klientom, byť trpezlivá. Naučila som sa samostatne si vybaviť určité veci (napr. na pošte), naučila som sa ručičkové hodiny. A naučila som sa povedať nie, čo je pre mňa veľmi dôležité. V živote určite využijem všetky tieto veci.

6. Čo by si chcela v budúcnosti robiť? Aké máš plány?

Chcela by som sa postaviť na vlastné nohy, nájsť si dobrú prácu, vlastné bývanie, čoho sa však aj trocha obávam. V budúcnosti by som sa chcela starať o ľudí, ktorí sa o seba nedokážu postarať sami.

7. Je niečo, čo by si chcel odkázať iným mladým ľuďom v detských domovoch?

Život nie je ľahký, treba si ho vážiť. Nech si vážia tých, ktorí sa o nich počas života starali v čase, keď to potrebovali. Treba si nájsť prácu a vážiť si ju.

8. Niečo, čo by si chcel odkázať Drahuškovu?

Veľmi pekne ďakujem za prácu, ktorá ma naplňa. Ďakujem za úžasných ľudí, ktorých som tu stretla, výnimočných ľudí, ktorý mi v živote veľa pomohli, najmä Ľubke, Terezke, Jarke H., Drahuške H., Jasnej.

Nika má 24 rokov. Sedem rokov žila v detskom domove v Žitavciach a to od útleho veku do 9 rokov. Rovnako dlhé obdobie strávila v pestúnskej starostlivosti, avšak napokon sa vrátila do detského domova tentokrát už zaradená do skupiny mladých dospelých. Onedlho nadviazala kontakt s rodinou z Nitry, ktorá ju prijímala na víkendové pobyty a s ktorou je v pravidelnom a intenzívnom kontakte dodnes.

Po ukončení základnej školy Nika absolvovala strednú zdravotnícku školu v Nových zámkoch. „Z prvej pestúnskej rodiny som sa vrátila do domova, ale prestala som chodiť do školy. Bývala som na internáte.“

S blížiacou sa maturitou sa od sociálnej pracovníčky dozvedela o Drahuškove. Z informácií o ňom bola nadšená a tak, len čo ukončila štúdium, úspešne sa uchádzala o pracovné miesto. „Keď som prišla do Drahuškova, najprv som sa trochu bála. Bála som sa, ako to budem všetko zvládať. Nemala som žiadne skúsenosti s prácou s autistami. Navyše som nemala rada prechádzky, ktoré boli pravidelnou súčasťou popoludnia kamarátov,“ zdôveruje sa Nika. Prácu s kamarátmi si ale obľúbila veľmi rýchlo. „Páči sa mi, že im môžem pomáhať a zároveň sa pri tom stále učím niečo nové. A to nie len pri kamarátoch, ale pri všetkom, čo v Drahuškove robím. Každý deň je tu veľa rôznych činností. Rýchlejšie mi tak plynie čas pri tom sa učím a dozvedám nové veci a získavam nové skúsenosti.“

Svet autistov ju natoľko zaujal, že uvažovala o vysokoškolskom štúdiu so zameraním na špeciálnu pedagogiku. „Zaujíma ma ich myslenie a správanie. Chcela by som o tom vedieť čo najviac a venovať sa im aj keď odidem z Drahuškova a osamostatním sa.“

Optimistická Nikol má veľmi rada fialovú farbu, no nepohrdne ani ružovou. Vo voľnom čase rada počúva modernú hudbu, pozerá televíziu, cestuje a začala čítať beletriu. Ale okrem toho, mimo pracovnú dobu tiež rada naďalej pomáha napríklad s upratovaním a pri kamarátoch. Dokonca si už obľúbila aj Drahuškovské prechádzky.

1. Odkiaľ pochádzaš a z akého DeD si prišla?

Pochádzam z Nových Zámkov a prišla som z DeD Žitavce.

2. Aká bola tvoja rodina?

U mojich pokrvných rodičov boli nevyhovujúce podmienky pre výchovu, tak som sa dostala do detského domova. Od svojich 8 rokov som bola v opatrovníckej rodine, s ktorou sa pravidelne navštevujem. Sú ako moja vlastná rodina, majú 4 deti, ktoré považujem za svojich súrodencov.

3. Aké máš vlastnosti, ako by si sama seba opísala?

Som dôsledná, priateľská, spoločenská a komunikatívna. Keď ma niekto nahnevá, viem byť aj drzá.

4. Kedy si prišla do Drahuškova? Ako sa ti tu páči, aký máš postoj ku klientom, zamestnancom, aktivitám v Drahuškove?

Do Drahuškova som prišla v júni 2012. Práca ma veľmi baví, chcela by som sa jej v budúcnosti naďalej venovať. Klientov vnímam ako ľudí, ktorým treba pomáhať a neustále ich podporovať. Zamestnanci zase podporujú mňa a ja viem, že sa na nich môžem kedykoľvek obrátiť. Veľmi sa mi páčia vzdelávacie aktivity, vidím v nich význam v napredovaní našich klientov, čo ma veľmi teší.

5. Čo si sa v Drahuškove naučila a ako to využiješ v budúcnosti?

Naučila som sa šetriť peniaze, vážiť si veci, neplytváť s jedlom. Naučila som sa byť dôsledná a trpezlivá.

6. Čo by si chcela v budúcnosti robiť? Aké máš plány?

Veľmi by som chcela pokračovať s prácou s autistami, konkrétne v škôlke s autistickými deťmi.

7. Je niečo, čo by si chcela odkázať iným mladým ľuďom v detských domovoch?

Aby nezanedbávali školu, nebáli sa komunikovať, šetrne narábali s peniazmi. Nech sa nehrajú na gangstrov, to im v živote nepomôže.

8. Niečo, čo by si chcela odkázať Drahuškovu?

Ďakujem, že som dostala možnosť v Drahuškove pracovať, v tejto práci som sa našla a naučila som sa tu veľa nových vecí.

Tomáš má 27 rokov. Žil u svojej rodiny, no väčšina jeho príbuzných mala problém s alkoholom a tak ho v 14-tich rokoch dali do domova Likavka, v ktorom zostal až do svojich 21 rokov. Počas pobytu v domove sa venoval vzpieraniu. Bol úspešný v celoslovenských súťažiach a až 7-krát sa mu podarilo prebojovať sa na miesto vicemajstra Slovenska. Chcel sa osamostatniť a preto odišiel pracovať k cestárskej firme v Prahe. U nich však nebol úspešný a tak zostal prakticky na ulici.

Možnosť pracovať a bývať v Drahuškove považuje za veľkú pomoc a odrazový mostík do života. Počas rokov v Drahuškove z vlastnej iniciatívy absolvoval kurzy, ktoré mu pomôžu v budúcom uplatnení sa v živote: práca s motorovou pílou a krovinorezom a zváračský kurz so štátnou skúškou. Neskôr si zabezpečil aj vodičský preukaz a dnes je vlastníkom ojazdeného auta, na ktoré si zarobil sám svojou vlastnou prácou. V Drahuškove si našiel priateľku, s ktorou plánuje spoločnú budúcnosť. Našiel tu oporu a podporu. Napriek všetkým týmto úspechom, nadaniu a zručnostiam, Tomáš okrem nepriaznivých podmienok, ktoré mu život nadelil, bojuje aj sám so sebou, svojimi pokušeniami a zákernosťami života. Drahuškovo mu poskytlo maximálnu podporu, aby vo svojom boji zotrval. Zvyšok práce je už na ňom samom.

Tomáš M. bol v Drahuškove skoro tri roky, zažíval mnoho svojich životných pádov a opakovane sa znovu postavil na nohy. Svojou šikovnosťou, kedy chodil opakovane na brigády, sám si zarábala peniaze po práci v Drahuškove, chodil sa vzdelávať, robil si kurzy až sa nakoniec osamostatnil. Sám si za zarobené peniaze spravil vodičský preukaz, kúpil si staršie auto a teraz už žije celkom samostatný život mimo Drahuškova. Preto uvádzame rozhovor, ktorý sme realizovali ešte pred jeho odchodom, lebo v čase vydania tejto príručky už v Drahuškove nebol.

Keď sa pozrieš na seba a na čas strávený v Drahuškove, čo vidíš?

Bola to pekná ale aj namáhavá robota. Spoznal som, čo je to autizmus a ľudia mentálne postihnutí. Dalo mi to iný pohľad na ľudí i na seba samého. Naučil som sa im trochu rozumieť, rozpoznať ich nálady a to, ako sa cítia. Rozoznám, kedy je Andy napätý, kedy je spokojný, šťastný a kedy chce vymýšľať. Naučil som sa postarať sa o ťažko postihnutých ľudí, a tak si myslím, že teraz už zvládnem postarať sa aj o seba samého.

Na čo/koho budeš po odchode z Drahuškova najviac spomínať?

Na všetkých. Na prácu v keramickej dielni tú mám veľmi rád a na prácu v hospodárstve Drahuškova.

Čo Ti bude najviac chýbať?

Prostredie, príroda, prechádzky s kamarátmi, kochanie sa prírodou. Tiež mi bude chýbať starostlivosť a podpora od zamestnancov. Veľa sme sa rozprávali a veľa ma podporovali. Bude mi chýbať istota a pohodlie. Ale na druhej strane sa teším, že to už bude na mne a posuniem sa ďalej.

Čo si sa tu naučil?

Vždy som bol trpezlivý človek, ale teraz je to iné - som v tejto schopnosti lepší a viac si všímam rôzne veci. Naučil som sa reagovať tak, ako potrebujú klienti s autizmom. Niekedy majú zlé dni a treba zapojiť fyzickú silu, aby sme im zabránili ublížiť sebe samému alebo niekomu v okolí. Inokedy pomôže aj rozprávať sa s nimi. Slovanami sme často predišli mnohým rozladám.

Čím Ťa Drahuškovo obohatilo?

- trpezlivosťou
- mal som čas a priestor urobiť si plány do života
- možnosť spraviť si kurzy (motorová píla, zváračský kurz so štátnicami, vodičský preukaz)
- kúpil som si auto

Cítiš, že si teraz iný, než si bol, keď si prišiel do Drahuškova? Ak áno, aký?

Viac uvažujem dopredu nad tým, čo budem robiť. Viac plánujem a nepúšťam sa do vecí bezhlavo.

Čo Ťa v Drahuškove najviac baví?

Pomáhať s hospodárstvom Drahuškova - technická a hrubá práca vo všetkom, čo súvisí s udržiavaním Drahuškova.

Prečo by mal iný mladý človek z detského domova prísť do Drahuškova, čo by tu získal a naučil sa?

Dostane tu podporu. Viac sa priblíži realite, dostane sa do reálneho života. Zistí, čo je zodpovednosť pri práci. Zvykne si vstávať ráno do roboty a naučí sa, čo je to zodpovednosť za niekoho iného. Naučí sa šetriť si peniaze a míňať ich s rozumom. Zistí, na čo v živote vlastne má. Má čas utriediť si myšlienky. Aspoň pre mňa to tak fungovalo. Podľa mňa je to celkom dobrá štartovacia pozícia do života.

Ďakujem Drahuškovi za strechu nad hlavou, za trpezlivosť a podporu a za prácu, ktorú mi poskytl!

KAPITOLA

3

PENIAZE

KOLKO JE TO PEŇAZÍ?

ČO SI MÔŽEM DOVOLÍŤ KÚPIŤ?

Možno niekomu bude pripadať takáto kapitola ako zbytočná, alebo príliš naivná, ale nie je to tak. Zažili sme to, že mnohí naši kamaráti z detských domov si nevedomovali hodnotu peňazí, hodnotu jednotlivých bankoviek a neboli schopní posúdiť, čo si môžu dovoliť kúpiť a čo nie.

Názorné pripomenutie a poukázanie na hodnotu peňazí je veľmi dôležité preto, aby sme si uvedomili na čo máme, čo si môžeme dovoliť a čo nie. Tak sa skúsme spoločne zamyslieť nad nasledujúcimi stránkami.

NA ČO SI MUSÍME DÁVAŤ POZOR

MYSLÍME NA TO, ČO JE PRE ŽIVOT DÔLEŽITÉ

Hneď na začiatku tejto kapitoly vám povieme akú chybu urobili skoro všetci domováci, ktorí skončili pobyt. Mladý dospelý po skončení pobytu v detskom domove dostáva zákonom stanovenú sumu, ktorá je relatívne veľmi vysoká a je určená na to, aby bol zabezpečený štart takéhoto človeka do nového života. Teda napríklad na:

- platenie nájmu v novom ubytovaní
- náklady na nevyhnutné poplatky pri získavaní nového zamestnania
- cestovné náklady pri hľadaní novej práce
- strava na obdobie kým ešte nezarába, kým nemá zamestnanie
- a iné

Okrem, dvoch nám známych kamarátov každý urobil tú chybu, že v nadšení za kúpou nových vecí, ktorými sa chcel potešiť pomíňali všetky tieto peniaze, napriek tomu, že sme ich opakovane varovali... Hlavne na kúpu spotrebných vecí, ako sú nový telefón, nové a zbytočne značkové odevy, elektroniku, či iné.

Neurobte takúto chybu!!!

Peniaze, ktoré ste dostali pri odchode z detského domova si nepomíňajte na veci osobnej spotreby.

Vždy si zapamätajte, môže byť horšie a sumu, ktorú ste dostali si nechajte na to, na čo je určená. Myslite na budúcnosť.

Neurobte takúto chybu!!!

Svoj PIN - teda prihlasovacie číslo k bankomatovej karte - nikdy nedávajte cudziemu človeku a nenapíšte ho na túto kartu.

Veľmi by ste sa čudovali koľko našich kamarátov dali cudziemu človeku bankomatovú kartu aj s PIN a potom museli plakať že ich ten človek pripravil o peniaze.

KO KO JE TO PE AZÍ?

O SI MŮŽEM KÚPI ZA:

alebo	alebo	alebo
 <p>Cigarety + šampón + jogurt + wifon</p>	 <p>Nesquick + maslo + pomaranče</p>	 <p>Chlieb, salám, hortica keksík, tekuté mydlo</p>

KOLKO JE TO PEŇAZÍ?

ČO SI MŮŽEM KÚPIŤ ZA:

alebo Nohavice (Rifle)	alebo Čapka Adidas	alebo Tri páry ponožiek Adidas
alebo Dámska blúzka	alebo Dámske plavky	alebo Pánska košafa
alebo Fén na vlasy	alebo Mikina	alebo Sada náradia (kliešte)

KOLKO JE TO PEŇAZÍ?

ČO SI MÔŽEM KÚPIŤ ZA:

alebo Tričko adidas alebo	alebo USB kľúč 16GB alebo	alebo Topánky Adidas alebo
 Pánska kozmetika alebo	 Dámsky parfém alebo	 Naparovacia žehlička alebo
 Holiaci strojček Philips	 Spacák	 MP3 prehrávač

KOLKO JE TO PEŇAZÍ?

ČO SI MÔŽEM KÚPIŤ ZA:

alebo Topánky Adidas alebo	alebo Dve trička Adidas alebo	alebo Miniveža Philips alebo
 Teflónová panvica alebo	 Hodinky alebo	 Tenisky Adidas alebo
 Strojček na strihanie vlasov alebo	 Miniveža Akai alebo	 Mikrovlnka alebo
 Dámsky kabát	 Pánska bunda	 Pyžamo na zimu aj na leto

KOLKO JE TO PEŇAZÍ?

ČO SI MŮŽEM KÚPIŤ ZA:

alebo	alebo	alebo
		
Zimná bunda Adidas alebo	Tablet 7" alebo	Zimné čizmy Adidas alebo
		
Fotoaparát - zrkadlovka alebo	Aku skrutkovačka alebo	Telefón, PDA alebo
		
LCD monitor	Chladnička	Týždeň dovolenky v hoteli vo Vysokých Tatrách

KOLKO JE TO PEŇAZÍ?

ČO SI MÔŽEM KÚPIŤ ZA:

alebo	alebo	alebo
 <p>Športový bicykel</p>	 <p>Spravenie vodičského preukazu</p>	 <p>Značkový notebook</p>
 <p>Motorová kosačka</p>	 <p>Pohovka</p>	 <p>Obývačková skriňová zostava</p>

KOLKO JE TO PEŇAZÍ?

ČO SI MÔŽEM KÚPIŤ ZA:

alebo	alebo	alebo
		
Staršie auto	Staršia motorka	Dovolenka v Bulharsku pri mori na 10 dní

Zásada 1

Šetrím si peniaze - určite ich **budem v živote potrebovať viac ako dnes**

Zásada 2

Neminiem si všetky peniaze ktoré mám, lebo musím myslieť na to, **že mi v živote môže byť aj horšie**

Zásada 3

Nemusím mať len „značkové veci“. Aj tie bez „značiek“ môžu byť pekné a moderné.

Zásada 4

Neznačkové veci **sú vždy lacnejšie** ako značkové a **môžem si za rovnakú cenu kúpiť viac**

Zásada 5

Hodnota človeka sa nepočíta podľa toho či nosí značkové veci ale čo v živote dokázal a ako sa správa

ZO ŽIVOTA

V DRAHUŠKOVE

ZO ŽIVOTA

V DRAHUŠKOVE

...venujte to, o Vás ni nestojí!

2%

DRAHUŠKOVO

Účet na poukázanie 2% z daní pre Drahuškovo je:

12249508/5200 (OTP banka)

Váš príspevok pomohol a bude pomáhať našim dospelým deťom,
ktoré našu spoločnú pomoc potrebujú
a sú na ňu odkázané.

akujeme Vám!

DRAHUŠKOVO

... v živote má zmysel len to, o čom sme urobili pre druhých!

Číslo bežného účtu je: 8970976/5200 (OTP banka)

podporujte nás, prosím, aj naďalej

veľmi to potrebujeme,

aby sme mohli pomáhať našim deťom...

Vydáva: Drahuška a my..., o. z.

Košická 56, 821 08 Bratislava

<http://www.drahuskovo.sk>

mail: drahuskovo@drahuskovo.sk

Tel. mobil: 0905 62 88 12

Tel. kancelária: 02 507 02 676

Realizačné pracovisko

Komunitné centrum Drahuškovo

Drahuškovo 828, 916 16 Krajné

Tel. Drahuškovo: 032 321 99 32

Materiál spracoval:
MUDr. Jozef Šóth, CSc.

Drahuškovo 2016

ZELENÁ DO ŽIVOTA

Drahuška a my..., o. z.
Košická 56, 821 08 Bratislava
<http://www.drahuskovo.sk>
mail: drahuskovo@drahuskovo.sk
Tel. mobil: **0905 62 88 12**
Tel. kancelária: **02 507 02 676**

Realizačné pracovisko
**Komunitné centrum
Drahuškovo**
Drahuškovo 828, 916 16 Krajné
Tel. Drahuškovo: **032 321 99 32**

